

نيسما عبد محمد

به خوشه و يستی تو و نه نهم

شيعر

2003

ئىسماعىل مەھمەد

بەخۇشەۋىسىنى تۆۋە ئەمىر

شېئىر

چاپى يەكەم ۲۰۰۳

مەھمەت زىيادىلىقى

ناوى كىتەپ: بەخۇشەۋىستىيى تۆۋە ئەمرم

شاعىر: ئىسماعىل مەھمەد

بابەت: شىعر

مۆتەئەز و نەخشەسازى بەرگ: بازىان جەلال

مۆتىف: مەھمەد فەتەح

تىراژ: (۵۰۰) دانە

چاپخانىھى بەدرخان - سلېمانى (۲۰۰۳)

۲۰۰۷ ۱۰ ۲۰۰۷

ژمارەى سپاردنى (۱۸۸) ى سالى (۲۰۰۳) ى وەزارەتى رۇشنىبىرى پىدراۋە

مقاله

در بررسی نقش عوامل
مختلف در فرآیند
توسعه اقتصادی
کشورهای در حال توسعه

پیشگامانه به ...

❖ دایره

❖ شلله

در بررسی نقش عوامل
مختلف در فرآیند
توسعه اقتصادی
کشورهای در حال توسعه

مېوان

لېم مەپرسە بۆپى ئەمرۆ
ژوو، ەكەم وا، از اوە يە...
ئەمرۆ بافپەي مەوشەكەشمان
زۆر بۆن فۆش و گەشاوە يە

مېوانىكى ئازىزم دى
وەك گيانم فۆشم ويستوہ
ئەي نايىنى فەرشى رۆم
بۇ پېشوازىي، افستوہ

ئەو، رۆژانەي كەدلى بۆلام
دېرەم، روون و پر نوور ئەبى
فۆشەويستىيم نەك ھە، بۆ تۆ.....
بۆ عالەم بى سنوور ئەبى

ده زوو وهره كزه ي بهرگم
بو مهز نهكه ي بي تاقت بيم
تاگفتي هاتني تهده ي ...
تهبي سهر چار بهساقهت بيم

لهژماره (۱۸۱) ي روژي (۲۰۰۰/۲/۱۴) ي
روژنامه ي ههري مي كوردستاندا بلكراوه تهوه

سۆز

قۇت مەدرە، دەست قەدرە، و

فاكى ئەم، رۇھەم مەكىلە

كەھەر، ئەشرۆي پى گلەيى و

يادگار، ھەيە بە چىيى يىلە

ھەمەو مانگىكەم... ەزىزم

بۆتە مانگى سەفە، لىرە

دەنگ و باسى غەرىيىتم

بە ھەورىكا بۆيىتيرە

كەسى شىك نابەم تا فەم و

رازى دلى لابس بىكەم

پۆلى و قامۆشى ئەم شارە

نازانم پۈن پىناس بىكەم

تو دهمه‌ی مالئاوايت کرد
فه ميکت کرد به نسيم
تو تهم شاره‌ت جي هيشتوه
من واهه‌ست تهم غه ريم

تهم شاره‌ه که‌سی تيا نه‌ما
هر له پوله‌واني ته‌چی
ويله‌ی دوا دیدارمان به‌ره
نه‌با تيمه‌ت زوو له‌بیر چی

توخوا گولم توش به‌م کوچه‌ت
فه ميگی که‌م بو زياد مه‌که
ته‌گه، منيشت له‌بیر کرد
سليماني له ياد مه‌که

هونه‌رمه‌ند (عه‌تا قه‌ره‌داغی) کردوويه‌تی به‌گورانی

ۋەسىيەت

ۋاھەست ئەكەم مالى ئۆۋە

ئەم شارەى جۋانتر كوردوۋە

ئەى نايىنى دار و بەردىم

پۆن لەپاوما ھەگرتوۋە

فۆزگە منىش دارىك بوایەم

لەو دارانەى باقى گشتى

ھەرنەبى بار بار ئەھاتى و

لە سايەما دائەنىشتى

فۆشەۋىستى ئەم ۋلاتەش

بۆيە بەناخما رۆپوۋە

ئەگەر رۆزى بۆشى كۆزرام

بزانە لەبەر تۆ بوۋە

گویم له لۆمه‌ی فه‌گی نییه

ئاساییه چ ده‌بیژن

وه‌سیه‌ت ته‌که‌م ته‌که‌، مردم

نزیك له‌مالتان بمتیژن

له‌ژماره (٣٢٨) ی‌روژی (٢٠٠١/١/٢٢) ی‌روژنامه‌ی

مه‌ریعی کوردستاندا بلاوکراوه‌ته‌وه

*هونه‌رمه‌ند (ئالان عومەر) کردوو‌یه‌تی به‌گۆرانی

مالىك بۇ خوشەويستى

چ كارەساتىكە دەستىكەم
دەستەكەي ترم بشكىنى
ئەم چاۋەم بەرايى نەيە
چاۋەكەي ترم بىينى

من بۇ ھەلۋەرىنى گولى
دلم ھۇن ھۇن ئەشكى پىايە
كەچى تۆ بۆمەرگى باقى
فورپەيەك بەدلتا نايە

مالى غەدر دروستىكا
بەخوشەويستى نامۆيە
چىرافانىش بى تارىكە
ئەللى ھەناۋى لىككۆيە

فۆشه هه موو له مائىكا
ئهوين كوومان بكا ته وه
بارانى سوژ و مو عيهت
جوانى به ژين براته وه

۲۰۰۲

كراوه به گورانى پشه كى زنجيره ي ته له فزيونى
(ره شه ي بوليس). به دهنگى هونرمه ندان
(حه مه رووف كه ركوكى) - (ئه مه ل سه عىد كورده)

تابلۆي ئهويه

نازانم بلييم چه ندم فوشتهوي
كه ئيستا عه شقت داگيري كردووم
چه نده دگيره بافي تهوينت
دنيايهك گولي جواني بوگر تووم

گورانیهكت بو ئه ئيم گيانه
هه تاكو ئيستا كهس نه ييستوو
ئه وه ي گوپي لي بي ييشك بزاني
ئه م گورانیه م بو تو و تووه

له به، تو هه موو كه سم فوشتهوي
عه شقت تهويني فراوان كردم
فوشه ويستی تو هينده گوره يه
بالاي هونراوه ي بهرز و جوان كردم

ئەوسا كەهېشتا تۆم نەناسىپوو
هەر وام ئەزانی دلم مردووو
نەمزانی كەفوا ئەو دلەى منى
بۆ ئەوینى تۆ دروست كەردووو.

هونەرمەند (نیان عەبدوڵلا) كەردوو بە گۆرانی

ئىسماعىل مەممەد

بەخۆشەويستى تۆو نەمەم

خۆزنەوەزان

لەنسارى فۆرنەوەزان
تاوى گوى بگرە لەرازم
هەقم بەرى بەجوانى تۆ و
ئەم فاكەوە من بنازم

رۆژانیک بوو ییر و باوەر
لەهەموو شت پیرۆز تریبوو
گرەوى گیان بازی و ابوو
کى لەوەى تر دلسۆز تریبوو

کوا رۆژانى بەرائەت و
پاکى و سادەیی و استگۆی
پەشنى کۆچی ئازیزانمان

بەشینەیی هەمووی رۆی

تەمىستاكە بەناچارى
رىلى نامۆيى ئەگرىنەبە،
تەۋەسى ماۋە لەژيانمان
لەغەرىيى ئەيبەينە سە،

بەبەنەۋە بۇرۇژانى
پەر لە ياردى قۇشى جاران
بۆزەمەنى موحىبەت و
مەجلىسى گەرمى ئىۋاران

لەھە، كوى يىن . . . بۆكوى بىرۆين
ھە، نىشتمان قىيلەمانە
ھە، دىنەۋە . . . ئەم ۋلاتە
دوامەنزلى ھەموومانە.

۱۹۹۹

كراۋە بەگۋرانى پىشەكىي زنجىرەي تەلەفزيۇنى (خۆرنەۋەزان)
بەدەنگى ھونەرماندان: (ئەيۋب ەلى و شىركۆ طالب)

حەسەرەت

هەناسە کەم

هۆ... لێدانی دڵە پێر فەم و تاسە کەم

دەسا وەرەو

دەبا چیدی بە ئەنریشە ی دووریت... گیانە،

ماندروونە بی مێشکە جەنبال و کاسە کەم

دەسا وەرەو

لە ئامیزی پێر لە سۆزت، تاوی بنووم..

فۆزگە ئەترانی بۆ دووریت

پەندرە پەریشان و ماندرووم

لەو رۆژەووی بە جێم هێشتوویت

فەویش چاوی بە جێ هێشتوووم..

نامۆیی و دوورە ولاتیش

ئەسرینی زۆری پێر، شتوووم..

هۆ گیانە کەم

زۆر ئەترسم ئالەم فاکە نامۆیە درا

لەم ولاتی بی تۆیه دا

منی نامۆ

منی بی تۆ

بۆدوا جا، سه، بئیمه وه

جار یگی تر

بۆباوه شی تۆ و شاره کهم نه یه مه وه..

به لام نه قیر ..

که من عه شقی چاوانی تۆو شاره کهم بهم

که مر دیشم نه مر ته بهم

دکه کهم ... چاوه ستیره یی

لەم شه و گاره خامۆشه دا

ته ستیره کان لام میوانن

چونکه له چاوانت ته چن..

وه کو چاوه کانت جوانن..

گیانه ته مشه و

من و ته م شیعره ساوایه م

یادی دوو چاوی گهش ئەکەین.
لەبیرت دی داوای شیعریکت لی کردم
ئەوا ئەمشەو

من و شیعەر دەستەو نەزەر
دیین فۆمانت پێشکەش ئەکەین..

٤٤٤٤٤٤٤٤

١٩٩٠

لە ژمارە (١٨٧٤) ی رۆژی (١٩٩٩/٦/٢) ی
رۆژنامەی (کوردستانی نوێ) دا بازو کراوەتەوه

ناز

ئهوه نده جوان و ناسکی
هه، له گولی ناز ناز ئه چی
وه قتی به شه، مه وه ئه دروی
له فۆشتین ئاواز ئه چی
به ئاسانی کهس تیتناگا
له نهینی و له راز ئه چی
بۆ هه، کوییه ک که بانگ ئه کیری...
منهت ئه کهی به ناز ئه چی

له ژماره (١٦٣) ی رۆژی (٦/١٢/١٩٩٩) ی

رۆژنامه ی (هه رتیمی کوردستان) دا بلاو کراوه ته وه

سوتان

کئ وه کو من فۆشی تهوی
کئ وه کو من بۆت ته سوتئ
رۆژنیه بۆ بینیتکت
دهرسی یه کهمم نه فهوتئ
نهک به ته نها ده سه کانم
وا فۆشم ته فهوتیم .. گولئ
تۆش به مانه هیچ نازانی و
که سیکیش نییه پیت بلی

لهژماره (١٦٣) ی رۆژی (٦/١٢/١٩٩٩) ی
رۆژنامه ی (هه رێمی کوردستان) دا بڵاو کراوه توه

گول

وتیان ئەو کپەیی فۆشتویستووہ

شیر و گۆرانیت زۆر بو و تووہ

لە کام گول ئەچی و لە کام گول چووہ ؟

پێم وتن ئەشی نە تانیستی

، ئەنگە گول جوانی لەو وەرگرتی

لە ژمارە (١٧٣) ی رۆژی (١٧/١/٢٠٠٠) ی

رۆژنامە (هەرفەرمی کوردستان) دا بلاکراوە تەوہ

دوادیدار

به موز نه وه ...

خوا ما فیزیت لینه کهم و

به بیی دیکم ئەم ههواره

وه ره باتیر ته ماشات کهم

چونکه ئەمه دوا دیداره

لیره کهس گوی به مه سرهت و

ماجه رای عاشقان نارات

گولم ... هیچ کهس له زمانی

فۆشه ویستی و عشق ناگات

لهم ولاتهی کهوا سۆز و

میهره بانی تیا نهماوه

ریم لی مه گره بافۆم بره م

به ده ست غور به تی مه نفاوه

وه ره له ئامیژت بگرم
گیانه پیش تهوهی سهفه، کهم

نهک به ئەشکی دیدەکانم

ئەمشەو ماله که تان ته، کهم

ئەزانم گۆر غەریب ئەبم

بۆیه ئاوا به کول ئەگیریم

له هه، کوی بـم . . . چاوه کانم

هه، به یادی تۆوه ئەژیریم

له ژماره (٢٠٢٠) ی رۆژی (٢٠١٠/٢/٢٠٠٠) ی

باشکۆی ئه‌دهب و هونەری (کوردستانی نوێ) دا بڵاوکراره‌توره

دلی بيمروہ تي

له ناسکيت ناسکتره...
 دل به گهي شکان ناگري
 دلي ناسک و پر سوزيش
 به فوري به کس ناري
 روژي زووتر بمره هوه
 گه دلنه و ايت پي ناگري
 چه نر بيمروه ته ته و کپهي
 چه دري دلي شاعير ناگري

(Handwritten note or signature)

له شماره (۱۸۱) ي روژي (۲۰۰۰/۲/۱۴) ي
 روژنامه ي هه ريمي کوردستاندا بلاوکراوه ته وه

بەيانی باش

لەو، رۆژەووەی بەيانی باشت لی کەردووم
لای ئەم و ئەو بەکۆری باش تاوت بر دووم
لەو، رۆژەووە فۆشم ویستووی
وەک عەيامیک ییت بتناسم
وا ئولفەتم پێوەگرتووی

لەژمارە (۱۸۱) ی رۆژی (۲/۱۴/۲۰۰۰) ی
رۆژنامە (هەرتمی کوردستان) دا بۆکراوەتەو

هَيْما

قۆم ئەزانم ھەر بە ئەنقەست

جانناکەت فەست لە بەر ییما

وە قتی ھەلمگر تەوہ بوۆت

قەسە یەکت دابە گویم

ھەر ئەوکاتە دلم لە ناو

جانناکەیی شاننا بە ییما

ئێستا دلم وا لە جاننا

کێنکی جوانی (ھەر یما)

لەو رۆژەوہ دلی من و

جانناکەیی تۆ بوون بە ییما

لەژمارە (٢٠٢) ی رۆژی (٨/٥/٢٠٠٠) ی

رۆژنامەیی ھەریعی کوردستاندا بلاو کراوە تەوہ

شێوه

که ته تینم نازانم بۆ...

بۆ... زمانم له گۆ ته پێ

ته و، وژهی تۆی تیا ناینم

له عومرم به فیدۆ ته پێ

که ته وینت ته بارینی

له بارینی که زۆ ته پێ

ته و شوخانه شم فوشتهوی

که شێوه یان له تۆ ته پێ

له ژماره (٢٠٢) ی رۆژی (٨/٥/٢٠٠٠) ی

رۆژنامهی ههڕێمی کوردستاندا بڵاوکراوه تهوه

ئەدرەس

يېڭە، دانە فۇشەم ويستووي
پە پوولانە ليوم گەستووي
ئەوۋە نرە شيعەرم بۇ وتووي
تابە شيعەرى مەن گەورە بووي
ئەمەيستاگە فەككى ھەمووي
بە شيعەرى مەن ئەتناسن
بشى بىرت چوويئەتەوۋە
شيعەرى بۇتۇم نە نووسىيى
كەسى نايان فوئىتتەوۋە
ئەوۋەى ئەدرەسى تۆي بوى
شيعەرىكى مەن ئەدەنى
ئەگە شيعەرى مەن نەبايە
كى تۆي ئەناسى بەتەنى
بە شيعەرى كەنمەوۋە جوانى
شيعەرى مەن بەتۆۋە جوانە

عەشق و ئەوینی شەم وای کرد

وەلی بیی بە دیوانە

لەژمارە (۲۰۳) ی رۆژی (۸/۵/۲۰۰۰) ی

رۆژنامە ی هەریەمی کوردستاندا باڵوگراوەتەرە

نەھڭى

لەلای كەس باسەم نەكر دووى
نەموتووه فۆشم ويستووى
تېناگەم فەلكى پۆن زانى
كەلەچاوما هەلمگر تووى
فۆشه ويستى شتىك نىيە
هەتاكووبشار، تەوہ
من چىيگەم فەلكى بتوانى
چاوانمان بفرۆيتتەوہ..

* لە ژمارە (۵۲) ى رۆژى (۲۷/۵/۲۰۰۰) ى
رۆژنامەى (رۆژانەى سلیمانى) دا بلاوگراوہ تەوہ

ئەگەر ھاتى

ئەگەر ھاتى ...

پۈيۈست ناکا لە دە، گابەي

مەگەر تەپەي پۈت نانا سەم !!

گەر ئەزاني بۆمن نايى

بارۇھى دىل و كە ساسەم

بە تائىكى قىزى قاوتتا

لە باتى گولۇ ھە كواسەم

بە خۇشەويستى تۆۋە ئەمەم

ئىسماھىل مەدەمەم

تۆران

تۆكەي دلت وارەق بووه
بۆرەست ئەتئی به، وووه ووه؟!
ئەي سوژدەم بۆچاوت نەبەرد
تالەگەلت ئاشت بووه ووه

دەوه، دەوه، دەوه، دەوه کو چاران
بە نازەوه مەیلەم بەری
لەوه زیاتر گەلای، رۆم
بانە، آکی و هەلنەوه، ری

نەمزانی هیندە ناسکی
دە تا قەت نەم ئەرە نجانی
تو ناسکی و جوانی بالات
بمانبەخشە بە فوای جوانی

دەسا وەرەو، وەرەو، چاران
سەردارى پايتهفتى دل بە
لەباڤپەي ئەوينى منا
تەنھا ھە، ڤۆت تاقە گول بە

دەمن چى بىكەم كە ناتوانم
بۆساتى ڤە، امۆشت كەم
ئەي چىراي ڤۆشەويستى دل
زۆر ئەستەمە ڤامۆشت كەم

ھەمەو عومرى شيرىنى ڤۆم
لەرىلى عەشقى تۆدا سوتان
جەڤار... تەنھا بۆ ھەلەيەك
بەيەكبارى ڤۆت لىم تۆران.

لە ژمارە (۲۱) ى رۆژى (۱۷/۱۰/۲۰۰۰) ى
ھەفتە نامەى (زانكۆ) دا بلاو كراو تەو

خەون

كەم خايان بوو عومرى گەنپىم
هەر ناشزانم پۆن تىپەرى
لەم وەرزی پائىزەى عومرم
گەلای خەون و فۆزگەم وەرى

كى گوى لەفەمى من ئەگرى
باسى فەمەم دوایی نایەت
مەگەر تەنیا پۆلەكەكان
بۆ ئەم وەرزەم بىنە شایەت

لەرۆزى دەيبورى ژينم
تروسكايى بەدى ناگەم
تازە تەمەن بەجىي هيشتم
ئيتىر بەهيچ خەونى ناگەم

فۆزگە منیش وهك سنهوبه،

هه‌میشه جوان و سه‌وز ته‌بووم

یان به‌وینه‌ی گولی مینا ..

گولی گه‌شی چوار وه‌رز ته‌بووم

ئه‌وا تال تال پرچی سپی

بوته‌نیایی ته‌هۆنمه‌وه

ته‌نیا هه‌رفۆم رۆژ ژمیری

قه‌مه‌کانم ته‌فۆینمه‌وه

۲۰۰۱

*گراوه‌به‌گۆرانی پیشه‌کیی زنجیره‌ی ته‌له‌فزیۆنی

(خه‌می چۆله‌که‌کان) به‌ ده‌نگی هونه‌رمه‌ند

ئه‌مه‌ل سه‌عید کورده

گریان

ئەمشەو ژوو، ھەلەم زۆر ساردە

و ھەك ساردیی تۆ بەرامبەرم

ھەتا چرایەكیش نییە

تا ھەلەكەم لەژوو، سەرم

ئەمشەو فەویشم زراوە

و ھەك ناو ھەلەم كە زراوندت

گريام بۆ ئەو شیعرا نەشەم

كە سووتاندت... كە دراندت

شيعر ناووسم بۆ كەپت

دلی بیت گول ھەلەو، رینت

كەپت قەدری شيعر نەگرت و

و ھەكو بەفتم ییسوو تینت

لەژمارە (٣٢٨) ی رۆژی (٢٢/١/٢٠٠١) ی

رۆژنامە ی ھەریعی کوردستاندا بڵاو کراوەتەو

خوشەم ئەۋلى

گەرچى ئىستا نامروئىنى و
ئەللى ھەگىز نەتاسىووم
ئەللى ھەرتۆش نەبووى نامەى..
پەر لە ماچت بۆ نووسىووم
گەرچى تۆ دلت شكانرووم
گەرچى تۆ ناوت زى اندرووم
ھىشتا ئاۋاش فۆشم ئەۋلى
لەبەرچاوم ناشرىن نابى
ئەگەر ھەزار ئەۋەندەى تر
بى مەروەت و بى ۋەفا بى

لە زمارە (۲۲۸) ى رۆژى (۲۲/۱/۲۰۰۱) ى
رۆژنامەى ھەرمى كوردستاندا بلاۋ كراۋەتەۋە

سۆزى خەرىپى

ۋەقتى ھاتم... لەگەل قوما

لەناو دلما ھەلمگرتى

بۇ رۆشنایى رىلى سەفەرم

لەبىنى چىرا ھەلمگىردى

ئەو رۆژەى مائاوايىم کرد

بەناچارى بەئاهى سارد

نىشتمانم و منالیم..

بەچاۋەکانى تۆ سپارد

ۋا تىنەگەى كەلئیت دوورم

بلىنى تازە رۆىشتووہ..

بۇنازانی ئىستا رۆم

لەوى... لای تۆ چىئىشتووہ

دووريمان چەند بفايه نى
يارەكان شيرينتر تەبى
سۆز و عەشق و فۆشەويستيت
لەچاران بەتینتر تەبى

چەند غەريبت تەكەم گولم
وەلى هیشتا بى تاوات نيم
بۆيه رۆم لەوى جیويشت
تا هەست نەكەى كەلەلات نيم

چارس مەبە.. چاوەرەيم بە
بەيانىيەك هەردیمەو
ئەو سترانەى بۆم ئەوتى
لەوسا فۆشتر تەيلیمەو

پەندە دريژە... گولم بى تۆ
شەوانى دورى و غوربە تيم
ئەو نامانەى لاي تۆوۋە دىن...
سەبوورين بۇ يىتاقە تيم

سالانتيگە من ھەسرەت و

ھەمى دورى تۆ ئەپيژم

كەھاتمەوۋە لە ئاميزتا

ھەمەوۋى بەماپى ئەريژم

لەژمارە (۴۰۱) ى رۆزى (۲۰۰۱/۵/۱۴) ى

رۆژنامەى (ھەرىمى كوردستان) دا بلاو كراوۋەتەوۋە

ھونەر مەند (بورھان خۆشناو) كوردوۋىتەى بەگۆرانى

تەمتومان

با سە، ماش جەستەم بکا بە شەفتە
کەمن بۆلای تۆ بگە، یمەوہ
وہ کو چلورہی گويسە بانەکان
بەفۆری عەشقت ھەر، ئە تو یمەوہ

لەر، یگایەکی دوور، ھوہ ھاتووم
باندرە، رۆم کفت و ھیلاکە
مەگەر، ئامیزی گەرمت چەند ساتی
بۆمن بیئە، ڤالەر و پەناگە

وا فۆشەو یستی لیرە ئە یبەستی
عەشق گوئیگە زوقم بەردویتی
لەم تەمتومانە ئاسۆنایینم
کەژی ئاواتم بە فرگرتویتی

با لهسه، سنگت وچانی بدهم
نه با رهق هه لایم ته مرۆ لهسه، ما
مه گه، ته و کاته شیعرى یینازم
پرسه م یۆ بگری و بگری بهسه، ما

لهژماره (٢٣٣) ی روژی (٢٤/٥/٢٠٠١) ی
ئه دهه ب و هونهری (گوردستانی نوی) دا بلۆکراوه تهوه

مه رگی ئه وینیک

به زامه کانی فه رها دولا فقه ... پینشکه شه

وه رزی چرۆ و گو لکردن بوو

به سه ر چوو بوو وه رزی وه رین

نه مامی عومری جوانی تو

گه لاکانی بو هه لوه رین؟!

مه گه ر فه رها د فۆی بزانی

زامی دلی چه ند به سوی یه

ته نیا فرمیسک سه بووری..

دلی زامدار و توی توی یه

لیمگه ری با تیر تیر بگریم

بو جوانه مه رگی ئه وینی

با چاوم لیلایی دابی و..

ئیتر مه رگی وا نه یینی

تەمبۆر لە پەرسەى عەشقیكا
چاوه كانم بوون بە كانى
سپروانى ئەشكى لى رۆيى ..
كەچى ھەر وشكى نەھانى

تیناگەم بۆ فۆشەویستی ..
ھەموو ھەرزیکى فەزانە
فیراق تەلاری کام دلی ..
نەکردوو بە ویرانە.

۲۰۰۲/۳/۱۶

رۆژی (۲۰۰۲/۴/۲۴) لە چلەى مائەمینی (لەیلای رەزاقی)

بیژەری دەنگی گەلی کوردستان خۆنیدراو تەوہ.

بمبەخشە

كەيىم ھېشتى نەمئەزانى
ھەنگاوم بەرەو كويىم ئەبا
شپرزە بووم وەكو گەلای..
ھەلوەريوى دەم، ھەشەبا

كەتۆم ناسى پيىم نەوتى..
من ناتوانم ئاسودەت كەم..؟
ئىتر بۆپى. لەگەل دىيای..
خەمەكانما ئالودەت كەم

چاوانى شەونماوى من..
گولم... ھەمىشە يىدارە
ئەبى بمبەفشى كەبۆتۆ..
بوومەتە مایەى پەژارە

لېم بېوره که نه متوانی..

بیمه به ههشتی زیانت

فۆم به تاوانبار ته بینم..

له بهر دیره ی پر گریانت

تۆم ولاته و فۆشه ویستی..

من و تۆیان نه وتوه

ته، فۆم هه تا عشقی تێمه..

به گوی که سی نه که وتوووه

ھەرىپت ئەلئىم

ئەي ئەو شۆڧەي كەسى نىيە...۰۰۰

قۇشى ئەۋلى

ۋەك ئەۋانەي دەستت نا بە، ۋوۋيانەۋە

ئەزانم دەست بە، ۋوۋى مېشەۋە ئەئىي

ئەزانم چەند بە، نازەۋە

بېۋورە يەكەم پى ئەلئىي

بەلام بە، فۋا ئەبى، ۋۆزى

ھەرىپت بلىم قۇشم ئەۋلى

لەزمارة (۳۲) ى ۋۆزى (۲۱) ى يۋلىۋى (۲۰۰۲) ى

ۋۆزنامەي (سلىمانى نۋى) دا بلاۋكراۋەتەۋە

ئولفەت

زۆر ئەترسم لەو زياتر
گەر ئولفەتت پۈۋە بگرم
ئەگەر، رۆژى تۆ نەينىم
وەكو منال ورك بگرم
قوت ئەزانى دلى منال
چەند ناسك و چەند فاوينە
سۆزى قوتىم پى بەفشە و..
وەك ساوايە بملاوينە

ژن

تەلپن ژنت زۆر قۇشئەوى

تەلپم چونكە زۆر بەمپەرن

بەھەشتىكىن لەمۇھىيەت

سە، چاۋەو ھەۋىنى شىعرن

بۇيە مەنىش ھەتا تەمىرم

تەنبا بۇ ئەوانە شىعرم

ئەگەر ئەوان نەبووتايە

، ئەنگە شىعەرىش ھە، نەبوايە

لەژمارە (۳۸) ى رۆژى (۱/۱۲/۲۰۰۲) ى

رۆژنامەى (رىئوان) دا بلاۋگراۋەتەۋە.

ئەمىشەو رۇحم دائىرىسى

ئەو گولەي كە دامە دەستت

من ۰۰۰ بە بۆنەي سالى نويو

نیشانەي فۇشەويستيمە

بۇتوي تازيزم ۰۰۰ لە نويو

كە سالى نوي دىتە پىشى ۰۰

سالى بى دىلم لە عومرم

واھەست ئەكەم سال لەدواي سال

بۇ ئەوينت موختاچترم

ھەموو سال و بۆنەيەكت

پىرۇز يىت ۰۰۰ شۇفى بى دەربەست

ديارى من بۇ تۆ ۰۰۰ سالانە

شيعريكە وەكو چاوت مەست

ئەمشەو جەزنى سەرى سالە

ئەو، رۆم، داگىر سىنە

گە، شىعرە كەم لە جوانيا

لە تۆ نە چوو يىسووتىنە

هەلبەتاردەن

لەھە، لیستی فۆت کاندیدکەوی
من لایەنگری ئەو لیستەم
بەتەنھا خەم بەووە ئەفۆم
کەتۆ بی ئاگای لەم هەستەم

باتۆفۆشت هەلنەبێری
دەنگی من تەنھا بۆتۆیە
گەر تۆ بروت بەهیچ نەبی
لای منیش هەمووی درۆیە

پروپاگەندەت بۆ ئەکەم
وەکو ئەکێکی سە، شانم
تۆ دەریپی یا دەرنەپی..
هەر تۆ بەنۆینە، ئەزانم

کانوونی یەکەمی ۲۰۰۲

لەژمارە (۲۳) ی شوباتی (۲۰۰۳) ی رۆژنامە (نۆژەن) دا بلاوکراوەتەووە

بەبۆنەى سالى نوپوه

تۆ ئەمشەو سە، گەرمى فۆشیت

تابەيانى لە ئاھەنگیت

منیش وەك پىراى ژوو، وەكەم

كز ئەسووتیەم بەبى دەنگى

وەك ئەو مۆمەى كە، داگىرساند

هەموو عومرم بۆسووتانى

گيانەكەم لام گەنگ نىيە

بى بزانى يا نەزانى

دوا سەرنج

پۆن پیت بلیم ماوہ یە کہ
کہ تو ئیرەت بی هیشتووہ
دارو بەردی ئەم دەفەرە
رەنگی پرسە ی لی نیشتووہ

لەدوای چوونت... جیژوانمان

کپە.. پیرەنگە.. خامۆشە
ئەو شەقامە ی کہ نوینی
تیمە ی لایە بۆت پەرۆشە

لەرۆژەوہ ی کہ، ۆیشتوو ی..

فرەیسکەم فۆش ناکاتەوہ

پی سەبووری دابران و

تەنیایی من ئەداتەوہ؟!

دواسەرنى مائاوايى

بەجىي ناھىلى يىنايىم

مەگەر ئەو ھەورە چارچارى..

بەكول بگىرى بۇ تەنيايىم

كەرۋىشتى ھەست و ھۆش و

فۆشيت بىردىم لەگەل فۆتا

بايزانى بۆكوى پىي..

تۆبالىم وا لەئەستۆتا

ئىستا لەوى كى شەونمى..

ئەشكى گۆنات وەك من ئەسرى

بى لەمشتى پىرەوهرى

تازە دواي تۆ چىم پى ئەبرى

سۆزىڭ بۇ نالى

عەشقى مەيىبە مەزىنم..
ئالى ويل' و سەرگەردان كىرد
(فاك و فۆل) نى شىتمانى
بۇ غەرىبى لەگەل' فۆى بىرد

لەو، رۆژەۋەى ئالى رۆبى
شارەزور، تەنیا مایەۋە
كەس دل' فۆشى مەمەكانى
ئەم ھەۋارەى نەدایەۋە

ئىستا سىروان و تانبەرۆ
بۆتەو كۆپە بەكول' ئەگرىن
سەيرى دىرەى عاشقانكە
كەپۆن بۆتە گۆمى ئەسرىن

لەپای عەشق و فۆشەویستی

سەرکەوتە دایان شکاندی

هەیبە پەند ییمروەت بوو

گولی فۆزگەیی هەلۆه، اندی

عەشقى

رۆژمىڭىرى عەشقى مەنە
مەيسووتىنە ئەونامانە
گولم... ھەمىوۋى فۇرپەي دل و
عەشقى پاك و وشەي جوانە

تۆنامەي مەن ئەسووتىنى..
مەن نامەي تۆ ئەمسووتىنى
نامەكانت ھەمىو شەۋى..
بە يىدەنگى ئەمگىرىنى

ئەگەرچى تۆ بوۋىتە ماىەي
ئەو ھەمىو ھەم و عەزابەم
بەلام قەت رۆژى لەرۆژان..
وەك بى وەفا نەۋت نەبەم

با تازاری دلشیم بهی
فوشم تهوی هتا ماوم
چهنر بیباک و ییمروهت بی
ههروای لهناو دل و چاوم

چاوه پروانی

فهوم بینى.. لهم فهوه ما
هاتیته وه ناو گلینه م
مائیکم بۆ دروست کردی
له عه شقی پاک و بى وینه م

مائیک پر له فۆشه ویستی
پر له بهرامه ی شیعرى جوان
مائیک پر پر له گۆرانى
به نوری عیشق چرافان

قیر نه یه ته رلی تهو که سه ی
ته م سه فه ره ی بۆ ریکفستی
ده وه ره وه له وى مائیک...
نبیه... تا بۆ فۆشه ویستی

بەخۇشەويىستى تۆۋە ئەمىم

ئەمشەو يارى تۆ يەفەي پى گرتووم

بۆيە چاوانم مەيلى خەو ناکا

ئاسمان پى ورشە و پى ئەستىرەيە

شەويكە گولم... ھەر لەشەو ناکا

ئىستا تۆ شەوى سور بەرى ئەكەي

مىنىش شەوى پى ھوزن و تەنيايى

بۆچى خەمانى عشق و ئەوينمىت

ئاگر تىبەردا وابە قۇرايى

ئىستاش لەوكەسە قۇشترم ئەويى

كەبەھوكمى دىن ھاوسەرى ئەوى

سەيرە ئەو ھەموو زولمەت لىكردوم

كەچى قەت لەبەر چاوم ناكەوى

بروام پئیکه هیندهم فؤشه ویلی
ناتوانم، وقت قهت لی، هه لگرم
سینهم تهو فهسه هه لئاگری... تاکام
به فؤشه ویستی تۆوه هه، نه مره

ئازارەكانى نامۇيى

تۆ بەشىكى لەنىشتمان
گولم بۇيە فۇشم ئەويى
رۇزانە دلم ئەتېنى و..
لەگەل ھەست و رۇم ئەدويى

ئەو رۇزانە كەمىك شادم
كەھەوالى تۇم پى بگا
ھەرچى ئەلېم مەگە، تەنيا
غەرىبى فۇى لېم تى بگا

ئەگە، عەشقى ئېوۋە نەبا
غوربەت ويرانى كرد بووم
بە ئومىدى گە، انەوہم
دەنا لەمىئە مرد بووم

تازاری دوری و نامویی

چرچی فستوته، وفسارم

هه، کهسی ته مفرینتته وه

وا ته زانی پرسه دارم

عەشقی سەوز

من وائەزانم تۆ نەبوویتایە

شیعەرم ئەوە نەرە ناسک نە ئەبوو

قەت سەنەوبەری ئەم نیشتمانە

بەو چەشنە جوان و کەسک نە ئەبوو

ئەو سەنەوبەری هەمیشە سەوزی

عەشق و ئەوینم

دەرەختەکانی گوێژەم فۆشئەوی

بالا شەنگە کەوێ تۆی تیا ئەینم

شەوان چاوی تۆو ئەستێرەکانم

لە یەکتەری بۆ بیا ناکرێنەو

قەت لە تەلیسمی چاوانت ناگەم

نیگاگانتم بۆ لێک نادرینەو

بسم الله الرحمن الرحيم

هه تا ئهستیره به ئاسمانه وه

به و جوانیه وه ، گولم ور شه ی بی

ئه بی شیعریشم به سه ، بالاتا

وهك نهه ی باران هه ، پر وشه ی بی

بسم الله الرحمن الرحيم
هه تا ئهستیره به ئاسمانه وه
به و جوانیه وه ، گولم ور شه ی بی
ئه بی شیعریشم به سه ، بالاتا
وهك نهه ی باران هه ، پر وشه ی بی

بسم الله الرحمن الرحيم
هه تا ئهستیره به ئاسمانه وه
به و جوانیه وه ، گولم ور شه ی بی
ئه بی شیعریشم به سه ، بالاتا
وهك نهه ی باران هه ، پر وشه ی بی

گۆلی گۆنات

عارق ئەللی شەونمە
بەگۆلی گۆناتەوہ
باریدە ی فرمیسکاویم
سە، گۆنات بشواتەوہ
مەگەر، هەناسە ی ساردم
فینکت بکاتەوہ

بەجوانیت هیچ نازداری
وہک تۆ نازی لی نایە
وہرە بە ناز بەمکوژە
بۆ چیمە ئەم دنیایە
ئەزانم کە زالمی
بەزەبیت پئمدا نایە

وہک سہر چنار و سیروان

ئەشکەم جۆگەیی بەستوہ

بیمروہ تیبت دەریایەک

فرەمیسکی پیم، شتوہ

ئاواش هیشتا وەکو من

کەس تۆی فۆشنەویستوہ

ئیواران کولمی ئالت

شەری زەررە پەر ئەکا

شەوان لەگەڵ ئەستیرە

چاوہ کانت شە، ئەکا

لەم شەرانە فەقیری

وہ کومەن زەرە، ئەکا

چاوہ کەم فۆبەماچی

جوانیت کال ناییتەوہ

بەخۆشەویستی تۆوہ ئەمەم

به تیشکی فوری لیوم

به فوری روت ناپیته وه

پاداشتی نه وینداران

قهت تاوا نادریته وه

بوعه شق و نه وینی تو

شیر و گورانی نه ایم

دکم بائامانهت بی

له سینه تا دایته ایم

تالوده ی چاوه کانتیم

هه تا کو چاو لیکنه ایم

نهم شیرهم به تاییهتی بو گورانی نووسیوه

هونه رمه ند (عهتا قهره داغی) کردوو یهتی به گورانی

سوپاس بۇ...
ھونەرمەند محەمەد فەتاح
بازيان جەلال
لوقمان محەمەد رەشىد
عەتا مەحمود
كارمەندانى چاپخانەى بەدرخان
كە ھەرىكەتچىيان بە شىۋەيەك ھاوكارىيان كردم بۇ
لە چاپدانى ئەم كىتەبە.

پیرست

۵	میوان
۷	سۆز
۹	وہسیہت
۱۱	مالئک بو خوشہویستی
۱۳	تابلوی نہویہ
۱۵	خوزنہوزان
۱۷	حسرت
۲۰	ناز
۲۱	سوتان
۲۲	گول
۲۳	دوا دیدار
۲۵	بیمروہتی
۲۶	بہانی باشہ
۲۷	ہنما
۲۸	شہوہ
۲۹	نہدرت
۳۱	نہینی
۳۲	نہہاتی
۳۳	توزان

۳۵	خەۋەن
۳۷	گېران
۳۸	خۇشەم ئەۋىلى
۳۹	سۆزى غەربىيى
۴۲	تەمتومان
۴۴	مەرگى ئەۋىتىك
۴۶	بىبەخشە
۴۸	ھەر يىت ئەلىم
۴۹	ئولفەت
۵۰	ژن
۵۱	ئەمشەۋ رۇخىم دائىر سىنە
۵۲	ھەلبىرادىن
۵۴	بەبۇنەي سالى نۇبۇھ
۵۵	دواسەرنىچ
۵۷	سۆزىك بۇ نالى
۵۹	ھەشوق
۶۱	چاۋەپوانى
۶۳	بەخۇشەۋىسىنى تۆۋە ئەمىر
۶۵	نازارەتلى نامۇلى
۶۷	ھەشقىلى سەۋز
۶۹	گۈلى گۈنات

۳۵	خەۋەن
۳۷	گىران
۳۸	خۇشەن ئەۋىي
۳۹	سۆزى غەربىي
۴۲	تەنتەنە
۴۴	مەڭگى ئەۋىيىڭ
۴۶	بىبەخشە
۴۸	ھەر يىت ئەلئە
۴۹	ئولفەت
۵۰	ژەن
۵۱	ئەمشەۋ رۇخەم داڭلىرىنىڭ
۵۳	ھەلبەتتە
۵۴	بەيۋەنە سالى ئۆيۈ
۵۵	دوۋاسەرنە
۵۷	سۆزلىك بۇ نالى
۵۹	ھەشەق
۶۱	چاۋەپوانى
۶۳	بەخۇشەۋىيىنى تۆۋە ئەمەم
۶۵	ئازارەكەن نامۇي
۶۷	ھەشەقلى سەۋز
۶۹	گۈل گۈنات



1968 له جه له ولا له دايك بووه.

1975 فيزانه كه يان به، شالاوي
، اگواستن كه وتوووه و له سليمانى

نيشته جي بوون.

1983 ده ستي به نووسين كر دووه.

له زور به ي، روث نامه و بلاو كر اوه كان

شيعر و نووسيني بلاو بوته وه.

قوت مەدەرە دەست قەدەر و
ھاكى ئەم، رۇھەم مەكىتە
كە ھەر تەشپۇى پى گەبى و
ياراڭ ھەپە بەبىنى پىتە

ھەدەرە مانگىگەم... ھەزىزەم
بۇتە مانگى سەفەر لىزە
دەنگ و باسى غەرىپىم
بە ھەورىگا بۇ بىزە

توفوا گولم تۇش بەم كۆپەت
ھەمىگى كەم بۇ زىار مەكە
تەكەر مەنەشت لە پىر كەرد
سەپمانى لە يار مەكە